

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Barbara Braziewicz (spr.)

Sędziowie: SO Lucyna Morys - Magiera

SR del. Ewa Buczek - Fidyka

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2014 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko M. M. i E. M.

o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 28 lipca 2014 r., sygn. akt I Co 1461/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSR del. Ewa Buczek – Fidyka SSO Barbara Braziewicz SSO Lucyna Morys - Magiera

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 28 lipca 2014r. Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim oddalił wniosek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o nadanie na jej rzecz klauzuli wykonalności tytułowi wykonawczemu, który stanowi nakaz zapłaty wydany w elektronicznym postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w dniu 6 lipca 2011r., sygn. akt VI Nc-e 506991/11 wystawiony pierwotnie na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G.. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że z przedłożonych przez wnioskodawcę wyciągów z umów i aneksów nie można wywnioskować, jakie wierzytelności są cedowane – jest to dopiero określone w załącznikach do umowy. Wymóg urzędowego poświadczenia wymaga w tej sytuacji podpisania załącznika – z podpisami notarialnie poświadczonymi. Tymczasem załączniki dołączone do wniosku zostały jedynie poświadczone za zgodność z oryginałem przez notariusza, czego nie należy utożsamiać z poświadczeniem podpisów. Wnioskodawca nie wykazał więc za pomocą dokumentów z podpisem urzędowo poświadczonym przejścia uprawnień stwierdzonych tytułem wykonawczym, zatem z braku przesłanek z art. 788 § 1 k.p.c. wniosek o nadanie klauzuli wykonalności podlegał oddaleniu.

Zażalenie na to postanowienie wniósł wierzyciel (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., domagając się jego zmiany poprzez uwzględnienie wniosku oraz zasądzenie na swoją rzecz od dłużników kosztów postępowania klauzulowego, w tym kosztów postępowania zażaleniowego. Skarżący zarzucił orzeczeniu naruszenie przepisu postępowania tj. art. 788 § 1 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji odmowę nadania klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień pomimo spełnienia przesłanek z w/w przepisu. Skarżący argumentował, że okoliczność przelewu wierzytelności ze (...) na (...) sp. z o.o. w Luksemburgu a następnie z (...) sp.

z o.o. w Luksemburgu na (...) sp. z o.o. w S. została wykazana za pomocą przedłożonych wraz z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności wyciągu z umowy przelewu wierzytelności wraz z wyciągiem z aneksu do tej umowy zawartej pomiędzy (...) a (...) sp. z o.o. oraz wyciągu z umowy dotyczącej obsługi wierzytelności wraz z wyciągiem z aneksu do tejże umowy zawartej pomiędzy (...) a (...) sp. z o.o. W załącznikach znajduje się zestawienie wierzytelności, które były przedmiotem cesji. „Całość umów”, do których zostały sporządzone załączniki stanowią dokumenty prywatne z podpisem urzędowo (notarialnie) poświadczonym, ponieważ notariusz poświadczył podpisy złożone pod umowami, których integralną częścią są załączniki. Reasumując, skarżący twierdził, że przedłożone przez niego dokumenty spełniają wymogi z art. 788 § 1 k.p.c., więc przejście uprawnień w zakresie wierzytelności zostało udokumentowane i powinno skutkować uwzględnieniem wniosku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne, a rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego należy uznać za trafne.

Sąd Rejonowy słusznie stwierdził, że dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę nie spełniają wymogów art. 788 § 1 k.p.c., zgodnie z którymi jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Wnioskodawca załączył do wniosku umowy: z dnia 26 marca 2012r. zawartą pomiędzy Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową im. F. S. w (...) s.a.r.l. w Luksemburgu z aneksem (k. 20-21, 23) oraz z dnia 26 marca 2012r. zawartą pomiędzy (...) s.a.r.l. w Luksemburgu a (...) sp. z o.o. w S. z aneksem (k. 26-27, 28-29).

W pierwszej kolejności zaznaczyć trzeba, że w umowie przelewu wierzytelności z dnia 26 marca 2012r. zawartej pomiędzy Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową im. F. S. w G. a (...) s.a.r.l. w Luksemburgu oraz w umowie dotyczącej obsługi wierzytelności z dnia 26 marca 2012r. zawartej pomiędzy (...) s.a.r.l. w Luksemburgu a (...) sp. z o.o. w S. z aneksami nie wskazano konkretnych praw i wierzytelności podlegających przeniesieniu. Prawa te zostały określone w załącznikach (k. 24v, 29v). W ocenie Sądu Okręgowego przedłożone wykazy wierzytelności (załączniki) w ogóle nie noszą cech dokumentu, gdyż nie zawierają podpisu ich wystawcy, a jedynie parafy. Podpis pod dokumentem jest natomiast jego cechą konstytuującą. W przypadku dokumentów urzędowych podpis pod dokumentem przynależy do „przepisanej formy” tych dokumentów. W polskim systemie prawnym generalnie nie istnieje taki dokument urzędowy, co do którego przepisy o jego formie nie wymagałyby złożenia pod nim podpisu przez upoważnioną osobę. Nadto z art. 245 k.p.c. i 253 wynika, że także dokument prywatny musi zawierać podpis wystawcy. Wyjątki, w których wystawca dokumentu jest zwolniony od obowiązku podpisania lub od obowiązku złożenia podpisu własnoręcznego (i zastąpienia go podpisem mechanicznym) i jedynie w tych przypadkach można mówić o istnieniu dokumentu, pomimo braku podpisu w ogóle bądź braku podpisu własnoręcznego - są ściśle określone przepisami (np. art. 328 § 2 k.s.h., art. 921¹⁰ § 2 k.c. i inne). Istnienie przepisów szczególnych potwierdza a contrario, iż w każdym innym wypadku dokument, by był dokumentem musi być podpisany i to własnoręcznie - przez wystawcę. Podpisanie bowiem dokumentu służy identyfikacji wystawcy z treścią pisma. Oczywistym jest więc fakt pozostawiania podpisu znakiem własnoręcznym. Wyklucza się tym samym uznanie za podpis np. tzw. facsimile. Powszechnie przyjmuje się, że podpis w zasadzie oprócz wyrażenia co najmniej niezupełnie czytelnego nazwiska, winien charakteryzować się indywidualnymi cechami osoby składającej. (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2009r., sygn. II CSK 557/08). Wykazy wierzytelności (załączniki) nie zostały więc sporządzone w formie przewidzianej w art. 788 § 1 k.p.c., bowiem nie zostały opatrzone wymaganymi przez ten przepis podpisami urzędowo poświadczonymi.

Ponadto, niezależnie od powyższych uwag, Sąd Okręgowy uważa, iż oczywistym jest, że wszystkie przedstawione przez wnioskodawcę dokumenty wykazujące, jego zdaniem przejście uprawnień, zatem wyciągi z umów, wyciągi z aneksów do tychże umów, w tym także dołączone do nich załączniki, winny być opatrzone notarialną klauzulą poświadczeniową stwierdzającą własnoręczność złożonego pod danym dokumentem podpisu (nie parafy). Zgodnie z art. 96 i 97 ustawy z dnia 14.02.1991r. prawo o notariacie (Dz. U. z 2008r, Nr 198, poz. 1158 ze zm.) notariusz poświadcza własnoręczność podpisu. Poświadczenie własnoręczności podpisu polega na złożeniu w obecności notariusza przez oznaczoną osobę

(której tożsamości została przez notariusza stwierdzona zgodnie z art.85 prawa notarialnego), podpisu na okazanym dokumencie bądź uznania przez tę osobę wcześniej złożonego podpisu za własnoręczny, a który to dokument notariusz opatruje następnie tzw. klauzulą poświadczeniową. Zatem dla poświadczenia podpisu istotna jest obecność osób, które podpisy złożyły oraz treść klauzuli poświadczeniowej, która stwierdza własnoręczność już złożonego podpisu. Tymczasem dołączone do akt przez wnioskodawcę poświadczenia załączników do umów przelewu wierzytelności (k.25 i 30 akt) zostały poświadczone przez notariusza jedynie co do zgodności przedstawionych wyciągów z okazanymi dokumentami - aneksami do przedstawionych umów, natomiast nie stanowią klauzuli poświadczeniowej podpisu osób składających „podpisy” pod tymi załącznikami.

Należy ponadto podkreślić, iż samo potwierdzenie przez notariusza własnoręczności podpisu nie nadaje dokumentom prywatnym mocy dokumentu urzędowego - taka moc wynika wyłącznie z przybrania przez dokument formy aktu notarialnego. Natomiast, na skutek poświadczenia własnoręczności charakter urzędowy zostaje nadany tylko podpisowi na dokumencie, który w pozostałym zakresie zachowuje charakter prywatny. W konsekwencji przysługuje mu domniemanie autentyczności, ale nie korzysta on z właściwego dokumentom urzędowym (publicznym) domniemania wiarogodności (zob. uchwała SN z 19.11.2010r., (...) , LEX nr 694112).

Wobec powyższego stwierdzić należy, że wnioskodawca nie wypełnił przesłanek z art. 788 § 1 k.p.c. Zarzuty skarżącego, który wywodzi, że przedstawił właściwe co do formy dokumenty okazały się chybione. Stanowią one nieuzasadnioną polemikę z prawidłowo poczynionymi przez Sąd Rejonowy ustaleniami i ich oceną prawną, którą Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własną.

Reasumując, zażalenie jako bezzasadne podlega oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

SSR (del.) Ewa Buczek – Fidyka SSO Barbara Braziewicz SSO Lucyna Morys – Magiera